

	Силабус навчальної дисципліни «Оподаткування фізичних осіб» Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень вищої освіти Рік навчання: -, семестр: - Кількість кредитів: 5 (150 год.) Мова викладання: українська Підсумковий контроль – диференційований залік Форма проведення занять – лекції, семінарські заняття, індивідуально-консультаційна, самостійна робота
---	---

Викладач курсу	Іванишина Ольга Степанівна
E-mail	oldiru@ukr.net
Електронна версія курсу	https://dpu.edu.ua/kaf-mov-pidhotov-ta-sotskm
Консультації	<i>Очні консультації: середа 13.00 – 14.00</i> <i>Онлайн-консультації за попередньою домовленістю</i> <i>e-mail: oldiru@ukr.net</i>

1. Коротка анотація курсу.

Мета навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти загальних і фахових компетентностей з теоретичних та організаційних засад оподаткування фізичних осіб, які використовуються в сучасних умовах, методики оподаткування фізичних осіб-громадян та фізичних осіб – підприємців, порядку обліку податків, складання та подання податкової звітності.

Завдання:

вивчення теоретичних та організаційних засад оподаткування фізичних осіб;
опанування студентами методики розрахунків і порядку сплати податків та зборів фізичних осіб;
набуття практичних навичок заповнення податкової звітності з окремих податків та зборів;
розвиток податкової культури студента;
набуття навичок практичного використання теоретичних знань у практичній діяльності.

Об'єкт вивчення навчальної дисципліни - це податки і збори, які сплачують фізичні особи відповідно до чинного законодавства.

Предмет: є теоретичні та організаційні засади оподаткування фізичних осіб, особливості функціонування механізму справляння податків з доходів фізичних осіб органами ДПС України.

2. Формат курсу – очне та змішане навчання

3. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни:

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Здатність досліджувати тенденції розвитку оподаткування доходів фізичних осіб.

Здатність забезпечувати виконання підприємствами та організаціями податкових зобов'язань щодо правильності розрахунків повноти та своєчасності сплати податків і платежів.

4. Результати навчання

Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем в сфері оподаткування.

Вміти працювати самостійно і в команді

Визначати сутність об'єктів оподаткування фізичних осіб та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

Вміти заповнювати основні форми обліку та звітності фізичних осіб

Формувати й аналізувати податкову звітність фізичних осіб-підприємців та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

Вміти застосовувати пільгові механізми для нарахування податкових платежів

Розуміти особливості практики нарахування та сплати податкових платежів фізичними особами - підприємцями та фізичними особами

Обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства із врахуванням особливостей ведення його фінансово-господарської діяльності.

4. Результати навчання

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (денна/заочна)
Лекції	30
Семінарські заняття	30
Індивідуально-консультативна робота	3
Самостійна робота	87

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – мультимедійне забезпечення, проектор, сервіс ДПС України «Електронний кабінет платника», Загальнодоступний інформаційно-довідковий ресурс ДПС України.

7. Політика курсу визначається Кодексом академічної доброчесності <https://surl.li/dnbfi>, Положенням про академічну доброчесність <http://surl.li/dnbfn>, Положенням про вирішення конфліктних ситуацій <http://surl.li/dstqu> та Положенням про комісію з питань етики та академічної доброчесності ДПУ <http://surl.li/dstqz>.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх

індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету; позбавлення академічної стипендії; відрахування з Університету.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим.

8. Схема дисципліни

Години	Тема	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
Модуль 1.				
ЗМ.1. Організаційні основи оподаткування фізичних осіб				
2	Тема 1. Теоретичні засади оподаткування фізичних осіб. 1. Еволюція наукових поглядів щодо сутності та змісту прибуткового оподаткування. 2. Принципи оподаткування доходів громадян. 3. Форми, підходи до побудови системи прибуткового оподаткування доходів громадян. 4. Способи стягнення податків з фізичних осіб.	лекція	Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем в сфері оподаткування. Вміти працювати самостійно і в команді Визначати сутність об'єктів оподаткування фізичних осіб та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.	0
2		семінар		3
4	Тема 2. Облік платників податків – фізичних осіб в органах ДПС 1. Облік платників податків як одне із головних завдань органів ДПС України. 2. Порядок обліку фізичних осіб - СПД- в органах державної реєстрації. 3. Порядок взяття на облік платників податків в органах ДПС України. 4. Порядок формування Державного реєстру фізичних осіб-платників податків та інших обов'язкових платежів. 5. Особливості взяття на податковий облік самозайнятих осіб. 6. Порядок внесення змін до облікових даних платників податків. Порядок зняття з обліку платників податків.	лекція	Вміти заповнювати основні форми обліку та звітності фізичних осіб Формувати й аналізувати податкову звітність фізичних осіб-підприємців та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень	0
2		семінар		3

4	Тема 3. Оподаткування доходів фізичних осіб – одержаних у вигляді заробітної плати 1. Платники податку. 2. Об'єкт оподаткування. 3. Ставки податку. 4. База оподаткування. Доходи, які включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу. 5. Доходи, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу. 6. Податкова соціальна пільга та порядок її нарахування. 7. Порядок отримання податкової знижки фізичними особами. 8. Визначення суми процентів, сплачених платником податку за користування іпотечним житловим кредитом з метою нарахування податкової знижки. 9. Забезпечення виконання податкових зобов'язань.	лекція семінар	Розуміти особливості практики нарахування та сплати податкових платежів фізичними особами - підприємцями та фізичними особами Вміти застосовувати пільгові механізми для нарахування податкових платежів	0 3
2	Тема 4. Оподаткування майна та спадщини фізичних осіб 1. Порядок сплати податку на нерухоме майно, віділене від земельної ділянки фізичними особами. 2. Особливості нарахування та сплати фізичними особами плати за землю. 3. Порядок сплати фізичними особами транспортного податку. 4. Оподаткування операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомого майна. 5. Особливості оподаткування операцій з продажу або обміну об'єктів рухомого майна. 6. Оподаткування доходу, отриманого платником податку в результаті прийняття ним у спадщину чи дарунок коштів, майна, майнових чи немайнових прав.	лекція семінар	Розуміти особливості практики нарахування та сплати податкових платежів фізичними особами - підприємцями та фізичними особами.	0 3

2	Т. 1-4	Модульна контрольн а робота № 1	Вміти працювати самостійно	5
24	Усього за модулем 1			17

Модуль 2				
ЗМ.2. Виконання податкових зобов'язань фізичними особами				
2	Тема 5.Особливості нарахування (виплати) та оподаткування окремих видів доходів фізичних осіб 1. Порядок оподаткування доходу, отриманого фізичною особою від надання нерухомості в оренду (суборенду) або житловий найм (піднайм). 2. Особливості оподаткування інвестиційного прибутку фізичних осіб. 3. Механізм оподаткування роялті, процентів та дивідендів, отриманих фізичними особами. 4. Перелік видів благодійної допомоги, які не підлягають оподаткуванню. 5. Оподаткування суми надміру витрачених коштів, отриманих платником податку на відрядження або під звіт, не повернутої у встановлений строк. 6. Специфіка оподаткування доходів, отриманих нерезидентом в Україні. 7. Особливості оподаткування іноземних доходів резидентами України. 8. Оподаткування виграшів та призів. 9. Оподаткування доходів, отриманих за договорами довгострокового страхування життя, недержавного пенсійного забезпечення, пенсійних вкладів та за договорами довірчого управління.	лекція	Розуміти особливості практики нарахування та сплати податкових платежів фізичними особами - підприємцями та фізичними особами	0
2		семінар		3
4	Тема 6.Оподаткування доходів, отриманих самозайнятими особами 1. Особливості оподаткування доходів фізичних осіб – СПД. 2. Особливості сплати єдиного податку СПД. 3. Оподаткування доходів, отриманих фізичною особою –від провадження ПД, крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування. 4. Особливості оподаткування доходів, отриманих фізичною особою	лекція	Формувати й аналізувати податкову звітність фізичних осіб-підприємців та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень Розуміти особливості практики нарахування та сплати податкових платежів фізичними особами - підприємцями та фізичними особами Обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства із врахуванням особливостей ведення його фінансово-господарської діяльності	0
2		семінар		3

	від здійснення незалежної професійної діяльності.			
--	---	--	--	--

4	Тема 7. Сплата, декларування та виконання податкових зобов'язань фізичними особами	лекція	Формувати й аналізувати податкову звітність фізичних осіб-підприємців та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень. Розуміти особливості практики нарахування та сплати податкових платежів фізичними особами - підприємцями та фізичними особами Вміти заповнювати основні форми обліку та звітності фізичних осіб Вміти працювати самостійно і в команді	0
2		семінар		3
2	1. Особи, відповідальні за утримання (нарахування) та сплату (перерахування) податку до бюджету. 2. Особливості оподаткування доходів, нарахованих платнику податковим агентом та роботодавцем. 3. Оподаткування доходів, нарахованих (виплачених) платнику особою, яка не є податковим агентом, та іноземних доходів 4. Порядок здійснення перерахунку суми доходів та суми сплаченого податку. 5. Особи, які зобов'язані подавати річну декларацію про майновий стан і доходи. 6. Строки подання декларацію про майновий стан і доходи.	ІКР		8
2	Тема 8. Інші податки та збори, які справляються з доходів фізичних осіб	лекція	Вміти заповнювати основні форми обліку та звітності фізичних осіб Вміти працювати самостійно і в команді	0
2	1. Порядок розрахунку та сплати податку за землю фізичними особами. 2. Сплата податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки фізичними особами. 3. Особливості сплати транспортного податку фізичними особами. 4. Порядок нарахування та сплати збору за місця паркування транспортних засобів. 5. Особливості справляння туристичного збору фізичними особами. 6. Особливості сплати екологічного податку фізичними особами – підприємцями.	семінар		3
2	Тема 9. Оподаткування доходів і майна фізичних осіб в зарубіжних державах	лекція	Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем в сфері оподаткування.	0
2	1. Індивідуальний податок на доходи фізичних осіб США.	семінар		3

	2. Особливості оподаткування спадщини у США. 3. Шедулярна система оподаткування доходів фізичних осіб Великобританії. 4. Податок на заробітну плату Німеччини. 5. Податок на інші доходи фізичних осіб Німеччини. 6. Оподаткування доходів фізичних осіб Франції. 7. Особливості оподаткування доходів фізичних осіб Італії.			
2	T. 5-9	Модульна контрольна робота № 2	Вміти працювати самостійно	5
28	Усього за модулем 2			28
Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ Moodle				5
Підсумковий модульний контроль – диференційований залік				50
Усього за курсом				100

9. Система оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: семінарська робота: 30% загальної кількості балів; завдання самостійної/індивідуальної роботи: 20% загальної кількості балів; диференційований залік: 50% загальної кількості балів.

10. Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен/ Диференційований залік	Залік
90-100	A	відмінно	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре		
60-69	D	задовільно	задовільно	
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу		

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

К-сть балів	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
-------------	-----------------------------	---------------------	---

8	Індивідуально-консультативна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Масові онлайн курси https://www.dpu.edu.ua/osvita/neformalna-informalna-osvita курси https://www.dpu.edu.ua/osvita/neformalna-informalna-osvita
3	Семінарське заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою семінарського заняття	Масові онлайн курси на платформі EdERA, Прометеус тощо. Онлайн курси мережевої академії Cisco (https://www.netacad.com/) тощо.
0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

11. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 0,5 бала за кожне не вчасно виконане завдання). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Наукові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та диф. заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Загальна система оцінювання курсу	Виконання всіх видів навчальних робіт впродовж семестру/ диференційований залік – 50/50%
Вимоги до письмової роботи	При оцінюванні роботи враховуються також теми, винесені на самостійне опрацювання. Письмова робота повинна бути написана самостійно, плагіат заборонений, не потрібно робити посилань чи цитувань.
Семінарські заняття	Семінарські заняття проводяться відповідно до планів семінарських занять на основі опрацювання лекційних матеріалів, основної та додаткової літератури (наприклад: тестовий контроль, демонстрація практичної навички тощо). Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового контролю на заняттях; виступів здобувачів з доповідями; розв'язок практичних кейсів та ситуаційних завдань, тестових завдань. При оцінці роботи здобувача враховується: відвідуваність занять, активна і продуктивна участь на заняттях, своєчасне виконання всіх завдань.
Умови підсумкового контролю	Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів. Він проводиться у письмовій формі у вигляді диференційованого заліку. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю

	встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами навчального матеріалу. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність, становить 50 балів. Загальна кількість балів з дисципліни розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю, та балів, отриманих за результатами диференційованого заліку. Максимальна сума за семестр складає 100 балів.
--	--

12. Рекомендована література

Основна

1. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010р. №2755-VI (зі змінами та доповненнями) станом на 25.11.2018р. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 №755-IV (зі змінами) станом на 10.11.2018 р. // URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
3. Податкова система : навч. посіб. / В. Л. Андрущенко, В. О. Осмятченко, Я. О. Ізмайлов, Т. В. Тучак [та ін.] ; Університет ДФС України. Ірпінь, 2020. 492 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні» ; т. 155).
4. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.

Допоміжна

1. Андрущенко В. Л. Податкові системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Ун-т держ. фіскал. служби України ; В. Л. Андрущенко, Т. В. Тучак. Ірпінь, 2021. 210 с.
2. Податкова система: навчальний посібник / Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.
3. Слепцова Н. В., Кочура Л. В. Зарубіжний досвід оподаткування доходів фізичних осіб та реалії адміністрування ПДФО в Україні. Економіка та держава. 2019. № 4. С. 82-85.
4. Становлення та розвиток податкової системи України: колективна монографія / М. Г. Волощук, І. І. Матьола, Т.О. Карабін, О. В. Білаш. Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2021. 172 с
5. Тучак Т. В. Соціалізація оподаткування доходів фізичних осіб: зарубіжний досвід та вітчизняна практика. Електронне наукове фахове видання. Modern Economics. Вип. №17, 2019. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/>
6. Тулай О. І., Ямелинець А. І. Податок на доходи фізичних осіб: досвід зарубіжних країн. Світ фінансів. 2019. № 1. С. 76-87

Інформаційні ресурси Інтернет

1. Електронний кабінет платника податків URL : <https://cabinet.tax.gov.ua/help/>
2. Загальнодоступний інформаційно-довідковий ресурс, розміщений на офіційному сайті Державної податкової служби України URL : <https://zir.tax.gov.ua/>
3. Ліга Бізнес-Інформ URL : www.liga.net.
4. Офіційний сайт журналу «Дебет Кредит». URL : <https://dtkr.ua/>
5. Офіційний сайт Державної податкової служби України URL : <https://tax.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL : <https://www.mof.gov.ua/>

7. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <http://www.rada.gov.ua> 7

Міжнародні видання

1. Direct and indirect taxes. Startup Guide. 02.01.2019. URL:<https://www.ionos.com/startupguide/grow-your-business/direct-and-indirecttax>
2. European Commission. Taxation and Customs. Taxes in europe database v3. URL : http://ec.europa.eu/taxation_customs/tedb/splsearchfrom.html
3. Eurostat database URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database> 35
4. Trading economics list of countries by personal income tax rate. URL : <https://tradingeconomics.com/country-list/personalincome-taxrate?continent=europe>